Grensoverschrijdend

Het allerliefst zouden we willen dat onze strijden geen beperkingen zouden hebben. Daarom gaan we, in het uitbouwen ervan, voortdurend op zoek naar waar de grenzen liggen, om dan te proberen deze te verleggen. Deze intentie vertaalt zich op 'geografisch' zowel als 'inhoudelijk' vlak. Als we een strijd aangaan hebben we vaak, al dan niet stiekem, het verlangen dat deze strijd een weerklank zou krijgen die verder gaat dan een specifieke wijk, stad of regio. Op dezelfde manier zien we een specifieke thematiek of een concrete gebeurtenis van waaruit een strijd vertrekt slechts als ijkpunten, waarvan we hopen dat ook anderen die mee willen vechten ze voorbij zullen steken om steeds meer aspecten van de macht in vraag te stellen en aan te vallen. Een verlangen dus, naar strijden die geen grenzen kennen.

Maar als we naar sociale conflicten of revoltes kijken die zich ver weg afspelen, of wanneer eens een kompaan naar ons toe komt met een internationalistische honger, blijkt het antwoord op de vraag wat we daar hier en nu mee aankunnen niet evident. Voorbij de notie dat er ook wel op andere plekken in de wereld gekken rondlopen met anarchistische ideeën, blijkt vaak dat we onze eigen activiteiten zodanig ommuurd hebben dat interactie met activiteiten die daarbuiten plaatsvinden onmogelijk lijkt. Inspanningen die in de richting gaan van zulk een interactie worden dikwijls snel gestaakt, meestal omwille van het feit dat men lokale situaties toch echt niet met elkaar kan vergelijken, dat elke situatie anders is en dus om een andere aanpak vraagt. Wat ergens klopt. In elke lokale situatie zullen er verschillende aspecten zijn die maken dat de realiteit er uniek is. Verschillende thema's waar een conflictualiteit rond bestaat, verschillende gedaantes waarin de autoriteit zich het openlijkst laat gelden, verschillende pijnpunten, verschillende gevoeligheden enzovoort. En uiteraard willen we dit zoveel mogelijk in acht nemen bij het uitbouwen van onze plaatselijke activiteiten. Meer nog, geen enkel internationalisme op zich kan ooit deze nodige inspanning en kundigheid tevoorschijn toveren of vervangen. Dit zal altijd een uitdaging zijn waar we zelf voorstaan en dus enkel zelf kunnen aangaan. Maar daarmee is lang niet alles gezegd. Ik denk, al het voorgaande in gedachten houdende, dat er een internationalistische dynamiek kan bestaan die ieders lokale projecten op een bepaalde manier overstijgt, maar deze tegelijkertijd kan beïnvloeden en vooruithelpen. De aandachtige lezer heeft me zonder twijfel op deze wel heel gemakkelijke bewering betrapt, want deze dynamiek bestaat al. Misschien is de vraag eerder welke vormen zulke dynamiek allemaal kan aannemen en wat het zou kunnen teweegbrengen als we haar bewust zouden uitdiepen en intenser maken. En hier zou elke gemakkelijke bewering misplaatst zijn. Wat volgt zijn dan ook slechts enkele korte en onuitgewerkte overpeinzingen die een bijdrage willen leveren aan een discussie, een denkoefening, een poging. Op zoek naar een dynamiek die steeds meer grenzen achter zich laat.

Grote en kleine momenten (waar de komende internationale bijeenkomst eentje van is) waarop men vanuit verschillende landen elkaar treft bieden, los van de altijd beperkte doelen van de ontmoetingen, gelegenheden waarop affiniteit ontwikkeld kan worden. Sommigen kunnen elkaar in een bepaalde context leren kennen en eerste, zij het bescheiden, stappen zetten in de richting van een wederzijdsheid op vlak van kennis, ideeën, aspiraties. Tussen anderen is een wederzijdsheid in het verleden misschien al ontdekt, en wordt elk treffen een moment waarop de bestaande affiniteit verder uitgediept kan worden. Dit alles zegt natuurlijk niets over het waarom. Waarom lijkt het ons interessant om, over de grenzen heen, deze banden aan te knopen en aan te scherpen? Een klein deel van een antwoord hierop ligt naar mijn inziens in de reeds ontwikkelde activiteiten die territoria doorkruisen. Momenten van discussie, bijvoorbeeld, die rondreizen naar aanleiding van een strijd, een gebeurtenis of zelfs een publicatie, en waarop ervaringen en ideeën uitgewisseld worden tussen verschillende mensen op verschillende plekken. Of soms, en we kunnen ons afvragen waarom we deze reële mogelijkheid niet vaker benutten, zijn er momenten van 'lokaal' conflict die letterlijk samen geleefd worden door mensen uit verschillende regio's of landen. Omdat het intense en dus boeiende episodes zijn in een strijd, of simpelweg omdat wat helpende handen welgekomen zijn.

Het zou beslist interessant zijn moest er tot dit soort gelegenheden nog vaker het initiatief genomen worden. Maar (zelfs de vermenigvuldiging van) deze praktijken verraden nog altijd niet alles van hun mogelijke perspectief. We kunnen deze gelegenheden na afloop nog altijd netjes rangschikken in de kast van opgedane ervaringen om er nooit meer naar om te kijken. Of ... we kunnen ze proberen binnenloodsen in de activiteiten die we, elk in onze specifieke context, aan het opbouwen zijn, op een manier dat het referentiepunten en bronnen van inspiratie worden. Maar hoe dan? Misschien moeten we al de vragen die we onszelf stellen bij het uit de grond stampen van lokale strijden ook durven stellen met een internationale insteek. Te beginnen bij een analyse van de werkelijkheid bijvoorbeeld. Rond ons heen kijken en proberen te vatten wat er allemaal speelt. Vervolgens kunnen we op zoek gaan naar de raakpunten tussen de verschillende analyses die op verschillende plekken gemaakt worden. Wat is er de laatste decennia verandert? Hoe zit het met de macht die steeds gedecentraliseerder wordt, de dictatuur van de economie die steeds doortastender het leven probeert te koloniseren, de steeds uitgebreidere repressie-middelen die staten aan het ontwikkelen zijn, de waanzinnige rol van technologie enz...? Het zijn tendensen die de landsgrenzen vlotjes oversteken en die, zij het op een verschillend tempo of in verschillende vormen, overal voelbaar zijn. En verder, welke momenten slagen er in te breken met de gevestigde orde, of wat kan net de afwezigheid van zulke momenten ons vertellen? Met analyses van de werkelijkheid op zak kunnen we het wagen ook eens naar de toekomst te kijken. Niet alleen door hypotheses te proberen maken die verder gaan dan onze lokale situatie, maar ook door ons af te vragen wat deze hypotheses ons kunnen bijbrengen als het gaat over anarchistische interventie. Welke mogelijkheden zich zouden kunnen aftekenen als we ook deze discussie aangaan voorbij onze eigen context en dichtste medeplichtigen. Hierdoor kan een wisselwerking ontstaan die weinig onbesproken laat; analyses, middelen, methodes en, waarom niet, zelfs perspectieven en mogelijke 'doelen'. Een wisselwerking die niet enkel uitgediept wordt doorheen momenten van discussie en actie die we fysiek delen, maar ook terug meegenomen kan worden naar eigen projecten, eigen strijdinitiatieven, eigen pogingen tot breekpunten met de eigen realiteit in de eigen omgeving. Opdat een dynamiek kan groeien waarin activiteiten uit alle uithoeken meer en meer met elkaar kunnen communiceren, elkaar kunnen inspireren en versterken.

[Zurich, 10-13/11/12]

Grens overschrijdend

atabularasa.org